

Още 1000 деца ще изучават ромски фолклор в училище

И през новата учебна година програмата на ЦМЕДТ "Амалие", Велико Търново, за въвеждане на ромски фолклор в българското училище продължава.

Какво се случи през 2002/2003 учебна година?
С финансовата помощ на Министерство на образованието и науката и на Фондация "Отворено общество" бяха въведени часове по ромски фолклор в някои основни училища в областите Велико Търново и Търговище. Създадени бяха 33 групи по СИП в 16 училища, като акцентът беше върху Великотърновска област. В групите по СИП в рамките на програмата участваха над 600 ученици. Те завършиха учебната година с изява Детския ромски фестивал "Отворено сърце", който се провежда на 3 юни т. г. във Велико Търново.

Какво се случва в началото на учебната 2003/2004 година?

Убедени в положителните резултати от реализацията на проекта, нашите гонори продължиха подкрепата си с аналогични на миналогодишните суми. Целта е да се разширят областите, в които се въвежда програмата. Това ще покаже нейната адекватност и възможностите ѝ за национално покритие. Устойчивостта ѝ обаче може да бъде гарантирана единствено при поемането на съответните ангажименти и от страна на общините, в които се въвеждат СИП-овете. Похвално е че вече 12 общини се включиха в програмата, поемайки финансов ангажимент: Велико

Търново, Лясковец, Павликени, Полски Тръмбеш, Горна Оряховица, Златарица, Стражица, Разград, Самуил, Кубрат, Шумен и Попово. Интересен за нас беше фактът, че след като предоставихме информацията на Регионалните инспекторати по образование, директорите на училищата сами започнаха да ни търсят, за да се включат в програмата, което пък бързо доведе до изчерпване на наличните бройки учебници. Кампанията ни обаче не би била успешна без активната и дейна подкрепа на експертите по места като Бисер и Глория в Разград, Сашка и Рени в Шумен и други, за което искрено им благодарим.

Очаква се в групите по СИП "Ромски фолклор" тази година да се включат над 1000 ученици от общо 29 училища. И тази година са подготвени учебните помагала, разделени в две възрастови категории - "Истории край огнището" - за учениците от 2. до 4. клас, и "Разказани пътища" за учениците от 5 до 8 клас. Автори и на двете помагала са Деян Колев, Антония Кръстева и Теодора Крумова. Това, което различава двете книжки, е, че те са дело колкото на тримата автори, толкова и на учителите и учениците, които изучаваха СИП "Ромски фолклор" през учебната 2002/2003 г. Мнозина от учениците ще открият на страниците им собствените си разкази за това как празнуват празниците си, приказките, които те самите са събрали или написали, и рисунките, които те самите са нарисували.

Теодора КРУМОВА

Всички деца от социално слаби семейства в община Болярovo ще имат учебници и тетрадки

Кметът на Община Болярovo Христо Христов каза в предаване на "Хоризонт", че на всички деца от социално слаби семейства в поверената му община ще бъдат осигурени учебници и учебни помагала. Те ще се закупят от учебните борси. Освен това обещанието на кмета е, че няма да се закриват паралелки в училищата или групи в детските градини. И няма да има съкращения сред учителите.

Хайде на училище

По официални данни 15 000 деца в България не посещават училище. Неграмотността расте, превръща се в ефективна - твърди статистиката.

за всички. Безплатни учебници и пособия се полагат само на първокласниците, но в Лом още ги няма. Родители и учители приветстваха Агенцията за социално подпомагане за

менова. - Свикнали сме с този факт и се справяме. Освен работата с медиатор от ромския етнос в подготвителната група, много ни помогна и съвместният проект с Ре-

Снимка Райчо Чапразов

Хора, които са учили да четат и пишат, могат да си напишат името, могат да прочетат два реда, но не и да усвояват нови знания. Уверено вървим в тази посока. Децата с по-ограничени възможности, отпадайки поради слаб успех или други причини, не получават никаква професия. Те могат и да знаят азбуката, но нямат никакъв знания в ръцете. Тези деца нямат никакво конкретно умение да се справят в живота. Те са на улицата." - продължава той.

670 ученици прекрачиха прага на ломското ОУ "Константин Фотинов" в първия учебен ден, сред тях 75 първокласници и 16 деца в подготвителната група, която от тази учебна година е задължителна

80-те лева помощ за социално слаби родители. Само за един осмокласник, според майката на произволно избрана ученичка, отиват около 300 лева за разходи, 100 от тях за учебници. Същото потвърждават и другите родители наоколо. "Тръгва (на училище - б. а.) само гръщеря ми - казва Вера Кирилова. - Сина го спирам, защото нямам пукнат лев, как да ходи на училище гладен и без грехи?" А с колко ли ще закъснее превозът на учениците от кв. Момин брод тази година, споделят група родители от квартала. Ако не пуснат общинарите автобус до изборите, няма и да го има изобщо.

"30% от учениците ни са с ромски произход - казва помощник-директорката на училището Анна Стоу-

ционалният инспекторат по образование, Монтана. Седем месеца обучавахме допълнително ромските деца по български език и математика, резултатите бяха много добри. Имаме ромски деца отличници, но имаме и такива, които закъсняват, бягат или не идват. Най-лошото е, че ромите в Лом нямат пари за грехи, обувки, учебници и закуски на децата си. Добре е, че от Социални грижи ще им дадат по 80 лв. помощ."

"Нашите ученици си знаят ромски език", каза пък директорката на училището Анна Светославова на единия от двамата ломчани, завършили курс за учители по ромски майчин език, който беше дошъл да провери за работа...

Петър БОРИСОВ

ПИСМА НА ЧИТАТЕЛИ

ПИСМА НА ЧИТАТЕЛИ

На вниманието на Консултативния съвет по образованието на малцинствата към МОН

Уважаеми госпожа,

Първо основно училище "Св.Св.Кирил и Методий" - Благоевград, чийто директор съм, четридесет и три години изпълнява своята мисия да образова български и малко ромски деца от намиращата се наблизо ромска махала. За съжаление, този утвърден модел на интегриране на двата етноса през последните години не работи. В сградата преди осем години бяха настанени началните паралелки на друго училище - СОУ с изучаване на чужди езици (бивше училище за изучаване на руски език), което постепенно предизвика пренасочване на учениците българи от района към настаненото училище. И се оказа така, че делът на учениците роми започна да расте до положение през изтеклата учебна година да се оформи изцяло ромска паралелка първокласници. Уместно бе безпокойството на техните родители за успешното усвояване на български език от децата им. С представители на родители роми и учители влязохме за пореден път във връзка с общински органи - с кмета и с членове на ОбС. Като резултат, въпросът за съжителството на двете училища бе включен в дневния ред на последната сесия на ОбС и се взе решение, което задължава кмета да предприеме оптимизация на училищната мрежа за 2004/05, но без да се посочва съществуващият проблем - изолацията на ромските деца чрез съвместяване на обикновено с предпочитано от българите училище. Очаквам Вашето съдействие, ако виждате в съществуващата ситуация тревожна тенденция.

Л. БАЙРАКТАРОВ